1852. N°. 97.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

DONDERDAG, 30 SEPTEMBER.

Deze Courant komt driemaal in de week uit en wel DINGSDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS; dezelve kost in het ¼ jaar *f* 1-60, buiten *Assen* vrachtvrij *f* 1-75; de advertentiën van 1—5 regels *f* 1-00 en voor iederen regel meer 15 cent bij elke plaatsing, behalve 35 cent zegelregt. — Boekaankondigingen 20 pct. rabat. — **NB.** Advertentien voor de 1e bladz. kunnen Maandags Woensdags en Vrijdags uiterlijk tot **6**, die voor de 4e blz. tot **10** ure 's avonds aangenomen worden.

NEDERLAND, 29 September.

In de j. l. maandag gehoudene zitting van de Tweede Kamer heeft de Minister van Finantiën een hoogst belangrijk overzigt gegeven aangaande den gunstigen toestand onzer geldmiddelen, en tevens gewigtige mededeelingen gedaan over onderscheidene takken zijner administratie. Daaruit ontleenen wij het volgende:

Op 31 December 1851 (natuurlijk behoudens het later adjustement van de ontvangsten en uitgaven over genoemd jaar) was aan batige saldo's in de schatkist *f* 7,861,227.72, behalve de som van *f* 202,738.71. uit de conversie-middelen van 1844 overgeschoten, en alzoo te zamen *f* 8,063,966.43. De som zal door een batig slot van de koloniën over 1850 en 1851 welligt tot *f* 9,946,664,58½ klimmen en nog hooger gaan door de eindrekening van 1851.

Het jaar 1851 levert reeds eene bate op van *f* 2,424,211,41, terwijl het loopende dienstjaar mede goede uitzigten geeft; immers op 1 Sept. j.l. overtrof het ⅔ der inkomsten het ⅔ der raming. Bijna alle middelen bragten meer in de schatkist dan in hetzelfde tijdperk van 1851, behalve de registratie- en successieregten en het patentregt. Daar echter de opbrengst dier middelen in 1851 buitengewoon groot was, baart dit geen zorg.

Voor onze scheepvaart was 1851 zeer gunstig en ook de handel toonde toen veel levendigheid; ook 1852 belooft even gunstige resultaten. De scheepsbouw is niet minder dan in 1851, en het brengen van vreemde schepen onder vreemde vlag blijft eene uitzondering. Sedert de invoering der scheepvaartwetten werden er slechts aan 22 vreemde schepen Nederlandsche zeebrieven verleend, en in 1851 aan 154 nieuwe Nederlandsche bodems zeebrieven afgegeven, terwijl in de eerste 8 maanden van dit jaar reeds 104 zeebrieven aan nieuwe Nederlandsche schepen werden verleend.

De opbrengst der in- en uitgaande regten is weder [illegible] hooger dan in 1851 en bedroeg op 1 September jl. ruim [illegible] meer dan op 1 September 1851.

Ook het tonnengeld der zeeschepen bragt in hetzelfde tijdperk in dit jaar *f* 50,000 en het vuur-, ton- en bakengeld *f* 20,000 meer op dan in het vorige jaar.

De Minister durft alzoo *aanvankelijk* beweren, dat de scheepvaartwetten weldadige werking uitoefenen.

De postwet geeft mede gunstige resultaten. 't Aantal brieven steeg tot een millioen 's maands, terwijl in de eerste maand *na* de invoering der postwet, er slechts 771,000, en in de maand *vóór* de invoering dier wet slechts 544,000 werden verzonden.

In deze zitting zal hoogstwaarschijnlijk een wets-ontwerp op de posterijen worden aangeboden.

Tegen het einde dezes jaars zullen de muntbilletten gereed zijn, wier uitgifte bij de wet van 26 April 1852 is bevolen.

De begrooting voor 1853 is bepaald op *f* 70,074,828.31½ en het eindcijfer der uitgaven op *f* 71,685,772.39, alzoo een vermoedelijk overschot van *f* 1,610,944.07½.

De Minister eindigde zijn gunstig verslag met deze woorden:

„Spoedig zal het tijdperk verstreken zijn, gedurende hetwelk de wet het beproeven van schuldvermindering door conversie verbood. De middelen, bij de schatkist voorhanden, zijn ruim genoeg om, nadat dat tijdperk voorbij [illegible] zijn, gegrond vooruitzigt op het welslagen van eene conversie der 4pct. schuld te openen, indien overigens de omstandigheden daartoe gunstig zijn. In het tijdsgewricht, dat wij beleven, mijne Heeren, zou het voorbarig zijn, ook maar eenige weinige maanden vooruit te loopen en bepaalde toezeggingen te doen, die zóó ligt door staatkundige of andere gebeurtenissen kunnen verijdeld worden. Ik vlei mij intusschen met de hoop, dat al spoedig het tijdstip daar zal zijn, waarop mij het voorregt gegeven zal worden, om eene voordragt van dien aard aan uwe beraadslagingen te onderwerpen. Tot op dien tijd echter, mijne heeren! acht ik het hoogst raadzaam, de beraadslaging over verandering of vermindering van belastingen uit te stellen, om niet het gevaar te doen ontstaan, dat de schatkist van eenige inkomsten beroofd worde op een tijdstip, waarop zij hare krachten onverdeeld in zal moeten spannen. In het vooruitzigt, dat uwe vergadering zich met deze zienswijze zal kunnen vereenigen, beveel ik deze begrooting met vertrouwen aan uwe beraadslaging aan."

— De Koning heeft het volgende bepaald: 1°. De tractementen van de kapiteins en ridmeesters bij den generalen staf van het corps der kavallerie en bij het corps ingenieurs, mineurs en sappeurs worden vastgesteld tot een bedrag van: voor een kapitein der 1ste klasse *f* 2200; idem 2de klasse *f* 1900, en idem 3de klasse *f* 1600 's jaarlijks, terwijl voor elk dienstpaard, dat zij verpligt zijn te houden, dat tractement met *f* 100 's jaars wordt verhoogd.

2° Aan de kapiteins der 1ste en 2de klasse, die bij het wapen der infanterie de betrekking van regements-adjudant vervullen, wordt voor het houden van een dienstpaard eene tractements-verhooging toegekend van *f* 100 's jaars. 3°. De tractementen van de plaatselijke kommandanten der 2de en 3de klasse worden respectivelijk met *f* 400 en *f* 200 's jaars verhoogd, en alzoo op *f* 2400 en *f* 1800 vastgesteld.

4°. De tractementen van de 2de luitenants bij het wapen der infanterie, thans *f* 700 bedragende, worden met *f* 100 verhoogd, en alzoo op *f* 800 vastgesteld.

— Voor de door Z. M. uitgeloofde onderscheidingsteekens voor scherp- en handboogschutterijen, hebben 19 van de eerste en 132 der laatste medegedongen. Van de scherpschutters heeft de meeste punten in 15 schoten gemaakt de heer A. G. baron Taets van Amerongen, van St. Hubert te Utrecht, met 186 punten.

— De *Steenw. Ct.* meldt, dat in de gemeente Wanneperveen eene koe van G. L. Stam in de laatste drie jaren zeven kalveren heeft geworpen, nl. in de beide vorige jaren telkens 2 en in de verloopene week 3; de laatsten waren levenloos.

— De Overijsselsche Kanalisatie-Maatschappij kondigt aan, dat in het laatst van de volgende maand het graven van een kanaal van de rivier de Regge naar Almelo ter lengte van ongeveer 22000 ellen zal worden uitbesteed. Met het tot stand brengen van gezegde kanalisatie wordt alle mogelijke spoed gemaakt.

— Gelijk reeds is gemeld, zijn in de omstreken van Uithuizen de pokken onder de schapen uitgebroken. De ziekte openbaart zich het eerst aan de pooten, vervolgens aan den kop door sterke opzwelling; daarna wordt de huid zoo pijnlijk, dat de dieren niet kunnen liggen en eindelijk komen er onder de wol zweren op, die veel overeenkomst met pokken hebben. Dat de ziekte hoogst gevaarlijk is, blijkt daaruit, dat, door elkander gerekend, meer dan ⅓e gedeelte sterft. *N. R. C.*

— Naar men verneemt, neemt de Minister van Justitie in beterschap toe; men voedt de hoop, dat hij spoedig naar 's Hage zal kunnen terugkeeren, om zijne werkzaamheden te hervatten.

— De verloting van voorwerpen der Arnhemsche tentoonstelling zou eerst 29 dezer plaats hebben; de verhouding der prijzen tot de uit te trekken nommers, vroeger 1,10, is thans 1,8.

— Men verzekert, dat in het aanstaande voorjaar wederom een examen zal plaats hebben voor jongelieden, die wenschen te worden toegelaten als leerlingen bij de dienst van 's Rijks telegraphie. Zij, die in deze betrekking wenschen geplaatst te worden, kunnen zich dus gedurende den geheelen winter voorbereiden.

— In de zitting van de Tweede Kamer van 28 dezer zijn de beraadslagingen geopend over het ontwerp-adres van antwoord op de Troonrede. Uit dit adres stippen wij de volgende zinsneden aan:

„en waar tot uitbreiding en regeling der betrekkingen van dit Rijk met andere Staten het sluiten van verdragen wordt vereischt, mogen daar de belangen van Nederland waardiglijk worden gehandhaafd."

„Dat onze aloude betrekkingen met Japan, eene bevriende mogendheid, hebben geleid, om, Sire! Uwe goede diensten in te roepen, hebben wij met belangstelling gehoord. De Tweede Kamer hoopt, dat de door Uwe Majesteit toegezegde tusschenkomst, door beleid en omzigtigheid gekenmerkt, tot den gewenschten uitslag zal leiden."

„De naauwere aansluiting aan het buitenland door verbeterde middelen van vervoer en versnelde gemeenschap wordt door ons als weldadig beschouwd; en wij zien met welgevallen de pogingen om dit verkeer uit te breiden. § 6. Wanneer wij, Sire! in overeenstemming met Uwe Majesteit, den staat der geldmiddelen als verblijdend aanmerken, en verlangend naar de toegezegde gewigtige voordragt, betreffende 's Rijks schuld, uitzien, kunnen wij tevens den wensch niet verbergen, dat herziening en verbetering van ons belastingstelsel een voorwerp van de aanhoudende zorg Uwer Regering zij. § 7 Met moed zullen wij de groote taak opvatten, die de indiening van nieuwe of niet afgedane wets-ontwerpen aan de Tweede Kamer oplegt. Inzonderheid stellen wij hoogen prijs op de aanbieding der wetsvoorstellen, in de eerste plaats door de Grondwet verlangd."

BUITENLAND, 28 September.

FRANKRIJK. Louis Napoleon zet zijn zegetogt voort en zou 25 dezer te Marseille aankomen. Volgens de *Patrie* werd aldaar een complot ontdekt tegen het leven van den Prins. Daarvan was onmiddelijk per de-

pèche naar Parijs berigt gezonden. De zaamgezworenen hadden het voornemen, om den Prins, door middel eener helsche machine, bestaande uit *vier kanonnen* geladen met 1500 kogels (!), *en twee honderd en vijftig geweerscholen*, om het leven te brengen. De waakzaamheid van den minister van politie heeft dat plan ontdekt, ten gevolge waarvan alle deelnemers daaraan gevangen zijn genomen. Men gelooft deze tijding al en niet, doch een iegelijk wacht met groot ongeduld op nadere berigten. — Duizenden en tienduizenden stroomen in steden en dorpen toe, om den neef des grooten Ooms te zien en te begroeten, en het zijn vooral de oude militairen van het keizerrijk, die zich hierbij op den voorgrond plaatsen. Zij komen te voet, te paard, per rijtuig, of per kar met ossen bespannen. Zoo had zich te Frette een oud soldaat, 83 jaar tellende, op den weg laten dragen, om daar, in een leuningstoel gezeten, bij de aankomst van Louis Nopoleon nog eenmaal in zijn leven den kreet aan te heffen van: „*leve de Keizer!*" Vooral trok des Prinsen opmerkzaamheid een gezelschap oude krijgers, dat zich in versleten ja gescheurde keizerlijke militaire kleedij, om eene vlag had geschaard, die ten opschrift droeg 1805—1815. — In de Tuileriën wordt nacht en dag gewerkt, en van alle kanten komen uit de oude koninklijke kasteelen allerlei kostbaarheden aan tot versiering van dat paleis. Vraagt men aan de werklieden, waartoe dat alles dient, dan is elks antwoord: „*tot de plegtige krooning van Louis Napoleon door den Paus.*"

— De dagbladen melden, dat het jongste decreet van den Prins-President der Fransche Republiek, niet beschouwd moet worden als eene bepaalde afbreking der handelsbetrekkingen tusschen Frankrijk en Belgie. De *Presse* zegt, dat alle vrees voor oneenigheid tusschen Frankrijk en Belgie thans is verdwenen. Ook de *Patrie* verzekert in een lang artikel, dat de betrekkingen tusschen beide landen vriendschappelijk blijven.

29 Sept. Het ontdekken van eene zamenzwering tegen het leven van den Prins-President is maar al te waar. Zie hier de nadere bijzonderheden: Sedert eenigen tijd was de minister van politie op het spoor van een geheim genootschap, welks doel dagelijks meer duidelijk werd. Het had besloten een aanslag te ondernemen op het leven van den President. De stad Marseille was gekozen tot de uitvoering van het complot. De heer Sylvain Blot, inspecteur der politie, volgde er met zorg de ontwikkeling van. De vervaardiging van eene helsche machine was bepaald- verschillende deelgenooten zetteden zich aan 't werk, en de machine was spoedig gereed; ze bestond uit 250 geweerloopen en 5 kanonnen van groot kaliber; het geheel was verdeeld in 28 afdeelingen. Die 28 stukken werden ter meerdere voorzorg op 28 verschillende plaatsen in bewaring gesteld, tot dat men een geschikt lokaal had gevonden, om de machine zamen te stellen. De zaamgezworenen hielden zich toen bezig met de keuze der plaats, die natuurlijk op den weg moest zijn, dien de Prins zou volgen. Zij kozen eerst de beneden verdieping van een huis in de rue d'Aix, waar zij de machine heen zouden voeren, om ze op te stellen den nacht voor de aankomst van den Prins te Marseille. Eenige vermoedens der zaamgezworenen deden die eerste keuze vervallen. Een tweede plaats werd gevonden; ze was evenzeer op den weg van den Prins, op den grooten weg naar Aix. Er werd eene kleine woning gehuurd; ze bestond uit eene benedenkamer, en twee boven, met drie vensters aan de straat. De machine moest op de bovenverdieping geplaatst worden; daar werd ze ook in beslag genomen. Op het oogenblik, dat men er zich meester van maakte, was een der zaamgezworenen in het huis zelf, waar zich de machine bevond; hij is in hechtenis genomen, evenzeer als de anderen, die in hunne woningen werden gevonden of op verschillende plaatsen, waar de politie zich van hun aanwezen verzekerd had. - Het berigt der zamenzwering heeft te Parijs diepen indruk gemaakt. De *Constitutionnel* zegt, dat de medepligtigen aan het komplot leden zijn van een geheim genootschap, *de vereeniging der Wrekers* genaamd. *Le Pays*, *la Patrie* en *l' Union* drukken evenzeer hun afkeer uit over het schrikbarend komplot. De *Constitutionnel* roept thans meer dan ooit om 't keizerrijk, en men zegt, dat de senaat wel spoedig kon bijeengeroepen worden, om het Keizerrijk te herstellen nog voor de terugkomst van den Prins.

De President is den 25 te Marseille aangekomen; de geestdrift was ten top gestegen, die nog verhoogd was, nu de Prins aan zulk een groot gevaar was ontkomen.

TURKIJE. Berigten uit Konstantinopel melden, dat de ongesteldheid des Sultans ernstige bezorgdheid wekt. Men spreekt over de mogelijke gevolgen, welke zijn overlijden zou kunnen hebben; de partij van den achteruitgang verwacht veel van deze mogelijke gebeurtenis.

SPANJE. Uit Gibraltar geeft men verslag van een op den 6 Sept., op slechts een kwartieur uurs afstand van den Engelschen post, voorgevallen hardnekkig gevecht tusschen 60 Spaansche guardias civiles en 25 roovers, onder aanvoering van het beruchte opperhoofd Chato. De laatsten, alle met buksen gewapend, vochten met vertwijfeling, om door te breken. Doch ook de guardias deden hunnen pligt. Het gevecht — dat de Engelsche soldaten van de vesting duidelijk zagen — duurde bijna een uur. Den guardias kwam de overwinning duur te staan. Tien hunner bleven zwaar gewond en 4 dood op de plaats. Van de roovers werden 5 gedood, 3 gewond en de overigen gevangen genomen. De bende *Chato* heeft in Spanje in den tijd van 6 maanden 132 moorden en meer dan 900 rooverijen gepleegd.

ENGELAND. Het Hof heeft voor eene week den rouw aangenomen over den hertog van Wellington.

— Niet onbelangrijk is de opgave, die de *Times* heden mededeelt nopens de vermeerderde katoen-fabrijken in het Manchester-district. Gedurende ll. jaar tot October zijn 81 nieuwe factorijen opgerigt met stoom-werktuigen, tot eene gezamenlijke paardenkracht van 2240, benevens molens met 1477 paardenkracht. Ruim 14,000 arbeiders zijn hierdoor aan het werk gesteld. De aanleiding tot deze uitbreiding is, indien men gedeeltelijk daarvoor overvloed van kapitaal aanneemt, waarvoor zich geene wenschelijke gelegenheid tot belegging opdoet, de tegenwoordig lage bouwprijs, voortvloeijende uit de afschaffing van regten op materialen en de vorderingen in de werktuigkunde. Daarbij komt, dat de handelswereld het vooruitzigt schijnt te koesteren op een lang tijdvak van voorspoed. De hoofdaanleiding is echter, volgens den Times, [illegible] den buitenlandschen handel van Engeland, sedert de laatste drie jaren. Zelfs sedert 31 October heeft de aanbouw van fabrieken voortgeduurd, zóó zelfs dat er twijfel oprees omtrent de zekerheid der ondernemingen. Te Blackburn werden onderscheidene aangelegd, waarvan eene zelfs 100,000 p. st. kostte. Te Chorley zijn 600 weeftoestellen in gang gezet voor gekleurd goed en 500 in eene andere fabriek, benevens een groote spinmolen van 120 paardenkracht, voor 6000 spinraderen. De lijst, die de *Times* geeft, gaat nog lang op dezelfde wijze voort, terwijl hij daarop volgen laat, dat hij geen den minsten twijfel voedt omtrent den goeden uitslag der ondernemingen, en wel ten gevolge van het vrije handelstelsel; doch niettemin bestaat er éóne vrees, namelijk dat er handen ontbreken zullen, en reeds heeft men dit op verschillende plaatsen ondervonden, waarschijnlijk door de groote emigratie der laatste tijden.

ASSEN, 30 September.

Tot lid van den gemeente-raad te Odoorn is gekozen W. Cremers met 15 van de 25 stemmen.

— Mag men de loopende geruchten gelooven, dan kan men spoedig een nieuw ontwerp van wet op de regterlijke organisatie te gemoet zien.

— Wij vernemen nader, dat de geregtsdienaar A. Dolfing te Dwingelo is geplaatst en dat tot geregtsdienaar te Assen is benoemd A. Schutstal.

* **Dwingelo, 28 Sept.** In de boomgaard van den landbouwer R. Wichers, wonende in de Hulzebosch, onder Dwingelo, bevindt zich een appelboom, waarvan voor omstreeks eene maand geleden de appelen geplukt zijn, wederom in vollen bloei. Indien nu deze tweede bloeijing vrucht voortbrengt, hebben we, wanneer namentlijk de profetie van den landman S......, alhier doorgaat, een vroegen en strengen winter te wachten.

* **Ruinen, 26 Sept.** De landbouwer J. W. de Vries alhier heeft deze week in zijn tuin eene aardappelplant gerooid, die eene lengte had van 7 voet en waarvan hij

60 dikke aardappels bekwam. Gemeten, was het eene hoeveelheid van ruim 6 Ned. koppen. Door gedurig de plant aan te aarden, bekwam ze dien zeldzamen groei en leverde ze zoo voordeelig. De aardappel, die men gezet had, was eigentlijk geen zoogenaamde pooter, waartoe men meestal de kleinsten gebruikt, maar eene tamelijk dikke vrucht. — Hoewel 't algemeen bekend is, dat men van best zaad ook beste vrucht kan verwachten, schijnen de landlieden bij d' aardappelteelt weinig acht daarop te geven, en er niet aan te denken, dat men ook hierin verbetering kan aanbrengen. Voor 't overige is d' aardappeloogst hier matig, maar de knol vrij van bederf. Sommigen schrijven de matige opbrengst toe aan droogte, anderen aan de bekende ziekte.

* **Gasselternijveen, 27 Sept.** Voor eenige weken openbaarde zich hier eene gewone koortsziekte, welke steeds blijft aanhouden, doch, Gode zij dank! tot nog toe nog weinige slagtoffers telt. En vele dezer zieken zijn zenuwachtig en worden op 't laatst niet zelden hoogst gevaarlijk. — Mogt het den Algoede behagen, deze bezoeking te verzachten of te doen ophouden!

* **Meppel, 29 Sept.** Onze najaarskermissen, die vroeger in den regel weinig genot opleverden, hebben verleden jaar en thans daartoe ruime gelegenheid aangeboden. Op beide heeft het tooneelgezelschap van de gebroeders A. en J. Bakker een zestal voorstellingen gegeven, welke de verwachting hebben overtroffen en den beminnaren van het tooneel eenige aangename en nuttige avonden hebben verschaft. Wij zeggen nuttige, want o. a. heeft men kunnen zien, hoe belagchelijk het geloof aan spoken is en welk nadeel het ook in het stoffelijke kan aanbrengen. — In het stuk van den beroemden *van Lennep, een droom van Californië*, zagen wij, met welke moeite en gevaren de gelukzoekers aldaar hebben te kampen, en hoevelen, die zich daarheen begeven, groote teleurstellingen ondervinden. — Het stuk: de *Voddenraper van Parijs*, leerde op nieuw; hoe gelukkig hij is, die, hoewel een zeer schamel stuk brood hebbende, tevreden is in zijn stand; maar ook, dat hoelang ook de booze misdaad op misdaad moge stapelen en die voor de menschen geheim houden door een schijnheilig gedrag, hij eenmaal de welverdiende straf ontvangt. — Wij hopen, dat het gezelschap, hetwelk een goed geheel uitmaakt, elders even als hier talrijk worde bezocht en verheugen ons te kunnen verklaren, dat de Directie meer op den *geest des tijds* let.

* **Oosterwolde, 29 Sept.** Naar men heden alhier vernomen heeft, zijn er in het dorp Oldeholtpade, gemeente Weststellingwerf, eenige personen lijdende aan de natuurlijke pokken; reeds drie personen zijn er aan overleden.

* **27 Sept.** De heden alhier gehoudene weekmarkt was tamelijk druk bezocht; er waren circa 80 wagens met boekweit, de prijzen der boekweit waren: van zandboekweit van *f* 5.75 tot *f* 7.25, der veenboekweit van *f* 5.50 tot *f* 6.90, en der rogge tot *f* 6.90 gemiddelde qualiteit.

* **Peize, 28 Sept.** Als iets bijzonders kunnen wij van hier melden, dat in den tuin van R. Kemkers, klompenmaker alhier, een boekweit-stengel gestaan heeft, waaraan vijftien honderd volwassene korrels zijn gegroeid.

* **Roden, 29 Sept.** De handel in rundvee was op de jaarmarkt alhier zeer druk, alhoewel er weinig was aangebragt; de paarden waren mede wel zoo gewild als op voorgaande markten, vooral de veulens, waarvoor goede prijzen werden besteed.

Regtszaken.

Den 25 dezer heeft het Prov. Geregtsh. alhier uitspraak gedaan in de zaak tegen Jan Smeermos. Het Hof heeft, met aanneming van verschoonende omstandigheden, genoemden beschuldigde veroordeeld tot eene gevangenisstraf voor den tijd van zes maanden.

Door de Arr. Regtbank alhier zijn den 29 dezer veroordeeld: Bernardus Born, goudsmid en juwelier te Groningen, wegens oplichting ten nadeele van den goudsmid Roelink te Meppel, tot gevangenisstraf van 5 jaren en *f* 1500 boete; — J. H., Tapper te Nieuw-Buinnen, wegens het slaan en met turven gooijen van Gaje van der Wijk, huisvrouw van G, H. Drenth tot gevangenisstraf van 1 maand en *f* 8 boete; — L. L., huisvrouw van L. W. te Assen, wegens het met geweld aangrijpen en in den arm knijpen en stoten van Jaatje Keiser, Wed. J. H. Jonker, tot gevangenisstraf van 8 dagen; — J. K., arbeider te Roswinkel, wegens het met geweld aangrijpen en slaan van Geertruida Smits, tot gevangenisstraf van 10 dagen.

Ingezondene Stukken.

Mijn Heer de Redacteur!

In UEdls Courant van 23 dezer vonden wij, onder anderen, één berigt, gedagteekend uit Borger, aangaande den dog van den heer J. Lubbi, welke door de heer O. Hoenderken is dood geslagen. De berigtgever schijnt den hond niet gekend te hebben, wijl hij hem een in bloeddorst ontvlamd schepsel noemt; wij echter betuigen, dat dit bezijden de waarheid is; de hond van genoemden Lubbi heeft geenzins getoond, den heer Hoenderken te willen aanvallen, zooals ook bij het opmaken van het procesverbaal, op de klagte van Lubbi, is gebleken. Dat Lubbi procesverbaal tegen den heer Hoenderken heeft doen opmaken, is niet te verwonderen; het is genoeg bekend, dat Lubbi grooten handel drijft in spek, vet en vleesch; wanneer hij nu te huis kwam met soortgelijke waren, ging de hond dadelijk onder den wagen liggen, ten einde die waren voor dieven, katten als anderzins te bewaren, maar wat meer is, hij heeft nog nooit getoond, het kleinste kind, hetwelk de straat passeerde, te willen aanvallen; zelfs gingen kinderen op hem zitten, om er op te rijden. Had de heer Hoenderken den hond weg gejaagd, er zoude niets gebeurd zijn.

N. N.

Allerlei.

— Een Fransch officier was in de noodzakelijkheid eene reis naar Engeland te ondernemen, en dacht op een middel, die zoo goedkoop mogelijk te maken. Het Fransche vernuft had het spoedig gevonden. Men gaf hem den raad, eene partij Fransche handschoenen binnen te smokkelen, een produkt, dat in Engeland sterk gezocht is, en dat daar, bijaldien men de inkomende regten weet te ontduiken, voor den debitant eene goede winst oplevert. De officier kocht eene belangrijke partij van dit artikel, die zeer zorgvuldig werd ingepakt, en ging op reis. Hij trad te Douvres aan wal. De ambtenaren vroegen hem, of hij iets bij zich had, dat aan inkomende regten onderhevig was, en hij antwoordde: „Een partijtje Fransche handschoenen." „Wat zijn zij waardig?" vroegen de ambtenaren. Om er zoo goedkoop mogelijk af te komen, gaf de officier, als waarde de helft der koopprijs op, en onderteekende zijne verklaring. De ambtenaren onderzochten de pakgoederen van den krijgsman, en zagen spoedig, dat de wezentlijke waarde der handschoenen minstens eens zooveel was, als zij aangegeven was geworden, daarom maakten zij van het hun door de wet toegekende regt gebruik, legden beslag op de goederen en betaalden den aangever het bedrag, waarvoor hij „de partij" had aangegeven. De arme officier was geheel wanhopend en geruineerd. Hij begon echter te begrijpen, dat er met mismoedigheid en stil zitten weinig wederom te krijgen zou zijn, en begon al zijn verstand te scherpen, om zijn ongeluk te herstellen. Zijn scheppings-vermogen liet hem niet in verlegenheid, en hij vond het middel, zich op de Engelsche tolgaarders te wreken en te gelijk zijn geld met rente terug te krijgen. De volbrenging van het doel zijner reis voor het oogenblik verschuivende, ging hij terstond naar Calais terug. Een zijner vrienden was fabrikant en eigenaar eener belangrijke fabrijk van handschoenen. Hij schreef hem zijn wedervaren en gaf hem [illegible] van het plan, dat zijn brein geschept had. Zijn vriend [illegible], en haastte zich den officier eene goed gesorteerde partij, waarvan het bedrag zeer aanzienlijk was, te doen geworden. Onze spekulant wist, dat de gezamentlijke Engelsche ambtenaren der inkomende regten de gewoonte hadden, al de door hen aangehaalde goederen eenmaal in het jaar op denzelfden dag en hetzelfde uur te verkoopen; hij droeg zorg, dat hij zich op dit tijdstip aan de overzijde van het kanaal bevond. De partij handschoenen, die hem van zijn vriend geworden was, verdeelde hij in twee deelen. Het eerste gedeelte hield hij bij zich, om daarmede te Douvres te landen, terwijl het tweede gedeelte aan een anderen vriend werd toevertrouwd, welke over Brigton Engeland zou binnen komen. Beiden gingen scheep. Zij kwamen bij de ambtenaren en gaven de handschoenen aan. Men verlangde de waarde van het aangegevene te weten, en deze werd wederom op de helft bepaald. Zoo als de eerste maal plaats had gehad, gebeurde het ook thans; de aangifte werd onderzocht en het gevolg daarvan was, dat de partij aangehaald, en het bedrag der aangifte aan de eigenaars werd uitbetaald. De dag, die bestemd was, om de gezamentlijke geconfiskeerde goederen te verkoopen, brak aan. Onze beide vrienden begaven zich naar de tegenovergestelde ambtenaren, de een naar Douvres, de andere naar Brigton. Elk op zijne beurt bezag de goederen, die ter veiling aangeslagen waren, oogenschijnlijk met de grootste aandacht; op het laatst waren het vooral de handschoenen, die hunne opmerkzaamheid tot zich trokken. Eensklaps echter schenen zij ten hoogste te ontstellen; want het bleek, dat al de handschoenen, die zich te Douvres bevonden voor de regterhand bestemd waren, terwijl degenen, welke te Brigton waren, alleen aan de linkerhand konden gebruikt worden. De beide afdeelingen tol-ambtenaren, die 30 mijlen van elkander verwijderd waren, hadden elk voor zich gehandeld; men had de paketten, alvorens die in beslag te nemen, niet naauwkeurig genoeg onderzocht. De veiling werd begonnen, men moest verkoopen, zelfs zonder het minste uitstel, en den beiden Franschen werd de oogenschijnlijk nuttelooze koopmanschap tot een spotprijs toegekend. Den volgenden dag vereenigden zich de beide vrienden, schikten de handschoenen aan paren, en het was geene twee dagen later, of zij hadden hunne zeer aanzienlijke hoeveelheid met eene gedachte winst aan den man gebragt.

— Met welgevallen vestigt zich ons oog op zekeren Engelschman, die, volgens de dagbladen, tegenwoordig een treffend en zeldzaam bewijs geeft van te handelen overeenkomstig zijne beginselen, bij wien woord en daad in overeenstemming zijn, die doet gelijk hij spreekt, die bij gevolg, helaas, tot de curiositeiten behoort. De man heeft altijd beweerd, en beweert nog, dat men alleen in Engeland goed weet te ontbijten, en in Frankrijk daarentegen alleen goed weet te dineren. Dagelijks stoomt hij nu na 't ontbijt met de boot naar Calais, om in Frankrijk het middagmaal te gebruiken,

en keert 's avonds tevreden en overzaligd weer naar zijn vaderland terug.

— Iemand heeft de moeite genomen, om uit te rekenen, dat, bijaldien de Ver. Staten zoo dik bevolkt geraken als Holland, dezelve acht honderd zevenendertig millioen vier honderd drieendertig duizend en negentien inwoners zullen bevatten, d. i. bijna het tegenwoordig getal van het menschelijk geslacht.

— De Hongaarsche bladen spreken van een moordenaarshol te Kaschau, alwaar eene Sirene, een jong meisje, de voorbijgangers tot zich lokte, welke vervolgens door gewapende benden in een klein vertrek overvallen en vermoord werden. Op deze wijze zijn reeds 7 mannen binnen weinige weken te Kaschau spoorloos verdwenen, tot dat het eindelijk aan de policie gelukt is het moordhol te ontdekken en de misdadigers in hechtenis te nemen. Weldra zal blijken, hoeveel waarheid er in deze geheele geschiedenis gelegen is.

— Te Antwerpen is een levende krokodil aangevoerd, die eene lengte van 2,60 el heeft. Deze is de grootste, die immer in Europa gezien is, en is bestemd voor den dierentuin te Gend.

Voor Jagtliefhebbers!

De manier, die men tot hiertoe volgde, om op den haas zelf te schieten, verdient afkeuring, wijl men daarbij door de indringende hagels onnoodig zijnen pels schendt en daardoor de waarde er van bij Israëls nakroost vermindert, tot schade en ergenis van de keukenmeid; - men moet niet op het dier zelf, maar vóór het dier in het zand schieten. Dat zand stuift op, vliegt hem in de oogen, en terwijl hij bezig is, het er met beide voorloopers uit te wrijven, komt men toe, pakt hem bij de lepels en stopt hem levend in de weîtasch. — In Noord-Amerika weet men er tegenwoordig nog een ander kunstje op, dat vooral in de heldere koude winternachten van verrassende uitwerking is. Men neemt namelijk een helder brandende lantaarn of lamp - gazlicht als het schitterendst en sterkst verdient de voorkeur - en gaat daarmeê naar eene plaats, waar men weet, dat zich veel hazen ophouden. Hier zet men de lantaarn op den grond neêr en verschuilt zich op eenigen afstand achter heg of struiken. De hazen, dat licht ziende, denken: Wat, drommekater, moet die illuminatie beduiden? en komen, uit hun aard heel nieuwsgierig, de een na den ander naderbij. Daar ze nu aan zulk licht niet gewoon zijn en 't heel prettig vinden, gaan ze er in een kring om heen zitten en turen onafgewend in de heldere vlam. Van dit gedurig kijken beginnen hun de oogen in 't eind natuurlijk over te loopen, de tranenvloed sijpelt hun bij 't lijf neer, stolt dadelijk tot ijs, en eer twee uren verloopen zijn, zitten ze radicaal met hun eigen tranen aan den grond vastgevroren. - Thans komt men toe, kapt het ijs met een bijl los, bindt de domme bedrogen krijters stevig aan een lijn vast, en drijft ze als een troep schapen of varkens voor zich uit naar huis. 't Is gebeurd, dat jagers zoo met eene kudde van twintig tot vijfentwintig stuks hunne vrouw in de keuken kwamen verrassen. *Huisv.*

ADVERTENTIËN.

OVERIJSSELSCHE
ONDERLINGE BRAND-WAARBORG-MAATSCHAPPIJ
VOOR
GEBOUWEN,
gevestigd te ZWOLLE,
onder bestuur van den Heer
B. J. VAN SONBEECK,
als DIRECTEUR,
EN
de Heeren Mr. W. H. ROIJER, Rijks Advocaat, Mr. J. A. SANDBERG en J. A. Baron VAN FRIDAGH, leden der Gedeputeerde Staten van Overijssel,
als COMMISSARISSEN.

De ondergeteekende, **AGENT** van genoemde Maatschappij te ASSEN, brengt bij dezen ter kennis van de Deelgenooten, dat op den 30 Julij jl, door den Heer Directeur, ingevolge art. 41 des Reglements, rekening en verantwoording van zijn beheer over het met ultimo Junij jongstleden afgeloopen Maatschappelijk jaar is gedaan, welke rekening en verantwoording naar behooren door Heeren Commissarissen is opgenomen en goedgekeurd; en dat de bijdragen wegens geledene brandschade over het nu afgeloopen Maatschappelijk Jaar, bedragen: voor de gewone klasse der 1e AFDEELING $^{3}/_{80}$ percent, der 2e AFDEELING, bevattende de gewone boerenwoningen, $^{1}/_{10}$ percent, der 3e AFDEELING of die der windmolens $^{3}/_{10}$ percent.

Tevens zij herinnerd, ten behoeve van de zoodanigen, die voor alle ongelukkige kansen verlangen verzekerd te zijn, dat de Directie bereid is, tegen eene vaste premie van de deelgenooten over te nemen derzelver aandeel in alle mogelijke brandschaden, en wel, voor de eerste Afdeeling tegen 50 Ct. en voor de tweede Afdeeling tegen *f* 2 van elke *f* 1000, namelijk voor de gewone klassen in elke Afdeeling, en voor de overige klassen met eene evenredige verhooging.

Voorts wordt ter kennis der Deelhebberen gebragt, dat de *suppletie- en administratie-kosten* te zamen, over de 22 jaren, verloopen sedert de invoering van het Reglement van 1830, van 1 Julij 1830 tot ultimo Junij 1852, van ieder *f* 1000 verwaarborging gemiddeld hebben bedragen; in de 1e Afdeeling 85 Cents, in de 2e Afdeeling *f* 1.53, en in de 3e Afdeeling *f* 1.83 's jaars.

Tot herinnering diene nog, dat de *tweede Afdeeling* van het vorige reglement van 1830 sedert 1 Januarij ll. een onderdeel uitmaakt van de *eerste Afdeeling*, en gelijk staat met eene in evenredigheid tot het meerdere gevaar verhoogde klasse dezer *eerste Afdeeling*; — en dat de *derde en vierde Afdeeling* van het vorige reglement thans genoemd worden de *tweede* en *derde*, welke naamsverandering echter op de zaak geen invloed heeft.

ASSEN den 21 Augustus 1852.

De Agent voornoemd,
Mr. L. OLDENHUIS GRATAMA.

AANBESTEDING.

Op MAANDAG den 4 October eerstkomende, des avonds te zeven ure, zal in het Gemeentehuis te Assen door Burgemeester en Wethouders bij inschrijving en opbod worden aanbesteed:

1° het leggen van een grindpad van af de Witterklapbrug over de Drentsche Hoofdvaart tot aan de Kerk der Roomsch Catholijke Gemeente.

2° het leggen van eene klinker-bestrating ter vervanging van een gedeelte van de keistraat, strekkende zuidwaarts, van af den klinkerweg van Assen naar Groningen [illegible] de uitvallende keijen van een gedeelte van den Steegeweg en den weg aan de noordzijde der Hoofdvaart.

De voorwaarden van aanbesteding zullen ter Secretarie ter lezing voorliggen van en met 1 October e. k. tot aan de aanbesteding toe.

Assen den 27 September 1852.

Burgemeester en Wethouders voornoemd:
H. J. OOSTING.
Van wege Dezelve,
KIJMMELL.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 28 September.

Tarwe, oude B.	70	N.pd. *f* 7.25	Gerst, N. winter 56	N.pd. *f* 4.50
„ N. Oml.	72	„ „ 7.50	„ „ zomer 55	„ „ 0.00
„ „ Old.	70	„ „ 6.90	„ „ knobbe 62	„ „ 0.00
Rogge, nieuwe Inl.	68	„ „ [illegible]	Paardeboonen . .	*f* 5.50 à 5.65
„ oude „	70	„ „ 6.55	Koolzaad . . .	*f* 9.50 à 10.30
Haver, N. dikke	46	„ „ 2.90	Gort, grove . .	*f* 7.00 à 8.00
„ dito	48	„ „ 3.10	Gort, parel . .	*f* 10.00 à 12,00
„ Voer	40	„ „ 2.65	Olie, raap per vat	*f* 31.00 à 38.00
„ Zwarte	42	„ „ 2.55	Boter ¼ ton .	*f* 28.50 à 00.00
Boekweit, zand	66	„ „ 5,95	„ $^{1}/_{16}$ „	*f* 0.00
„ veen	66	„ „ 5.75		

STEENWIJK, 27 Sept. Rogge *f* 6.40 à *f* 7.20. Boter ⅛ vat *f* 16,00.

OLDEMARKT, 25 Sept. Boter ⅛ v. *f* 16,00 à *f* 17.00.

COEVORDEN, 27 Sept. Rogge *f* 6.25. Boekweit *f* 6,25. Boter Ned. pd. 55 c.

HOOGEVEEN, 28 Sept. Rogge *f* 6.85. Boekweit *f* 6.20. Haver *f* 3.25. Boter Ned. pd. 65 cent.

Staats-Loterij.

Derde kl. 1ste en 2de Lijst. No. 5211 *f* 25,000; no. 4537 *f* 1250; nos. 18490, 5177, 19178, 8692, 17804, 3158 en 16389 ieder *f* 1000; nos. 1533, 9841, 19605, 6829, 12397 ieder *f* 400; nos. 4146, 5269, 9538, 8251, 10618 ieder *f* 200;

AMSTERDAM, 28 Sept. Werk. Sch. 2½ pct. 64 à 64; dito 3 pct. 76⅞ à 76$^{15}/_{16}$; dito 4 pct. 96⅜ à 96½. —

Ter Boek- en Couant drukkerij van J. A. WILLINGE GRATAMA *Assen.*